

Օրական 1,5 մլն լիսր բեռնի ու դիզելային կենտրոնով Իրանից արդեն 2014-ին

Իրանի բարձրագույն ցուցանիշի մասին հայտարարել է, որ Իրանը դեռևս է ամեն օր 1.5 մլն լիսր բեռնի և դիզելային վառելիքի արտահանի շայնասան:

«Ըստ համաձայնության, յուրաքանչյուր օր Իրանը կարահանի 750 000 լիսր բեռնի և 750 000 լիսր դիզելային վառելիքի դեղի Երևան», ըստ իրանական աղբյուրների տեղեկացման, հայտարարել է Իրանի նավթի նախարարի տեղակալ և Նավթի նախարարի վարչակազմի ղեկավար Սեյեդ Էլիազ Զեյնաբադին:

Հունվարի վերջին Իրանի նավթի նախարար Մասուդ Միրկազեմին հայտարարել էր, որ Իրանը եւ Չայասանը ծրագրում են նոր նավթամուղ կառուցել՝ ավելացնելու կովկասյան երկրներ էներգետիկայի մասնակարարում: «Ազգը» տեղեկացրել էր, որ Չայասանի էներգետիկայի եւ բնական ռեսուրսների նախարար Արմեն Մովսիսյանի եւ Իրանի նավթի նախարար Մասուդ Միրկազեմի հունվարի 29-ին տեղի ունեցած համադրմանը Իրանի նավթի նախարարը նշել էր, որ խողովակաբեր սկիզբ կառնի Թավրիզ քաղաքից եւ ուղիղ գծով կհասնի մինչեւ հայկական սահման:

Միրկազեմին ընդգծել էր, որ այդ խողովակաբեր կարող է օգնել Չայասանին՝ բավարարելու նավթամթերների կարիքների մի մասը Իրանի իսլամական Հանրապետության նավթի միջոցով: Իրանի նավթի նախարար այլ մանրամասներ չէր հաղորդել, միայն հավելելով, որ նավթամթերների արտահանման ծավալներն ու գինը կորոշվեն մոտ առաջադրված կայանալի համադրմանը:

Մինչեւ 2014 թ. 365 կմ-ոց, 8-դրոյան մանր նավթամուղը Թավրիզից Երևան կտեղափոխի նավթամթերներ:

Ա. Ա.

«Անախադեղ ծավալով» գորախաղեր ԼՂՀ-ում

Երեկ Լեռնային Ղարաբաղում մեկնարկել էր մասշտաբային կարեւորագույն հերթական հրամանատարական կարեւորությունը, որում, բացի մասշտաբային բանակից, ներգրավված են նաեւ Ղարաբաղի ուժային, առողջապահական եւ ռազմական նշանակության բոլոր գերատեսչություններն ու գորախաղային ռեսուրսը: «Անախադեղ ծավալով ուժերի եւ միջոցների ներգրավմամբ անցկացվող գորախաղերի նպատակն է կատարելագործել համադրությունում առկա ռազմական եւ ֆիզիոնոմիային ադապտացիան ներուժի մարտական կիրառման հնարավորությունները, բարձրացնել գորախաղային մասնակից անձնակազմի մարտական դաստիարակումը ու դաստիարակությունը, դաստիարակել ռազմական գործողությունների վերականգնողական ԼՂՀ մասշտաբային բանակի, ոստիկանության, արտակարգ իրավիճակների վարչության, ազգային անվտանգության ծառայության, առողջապահության եւ ռազմական կարեւորության մյուս ուղղությունների մասնակցությունն ու համագործակցության աստիճանը», ասված է Ղարաբաղի մասշտաբային բանակի լրատվության եւ փորձագիտության բաժնի հաղորդագրությունում:

Մինչեւ փետրվարի 19 անցկացվելիք գորախաղային ընթացքում առանձնահատուկ ուշադրություն է դարձվելու զինվորականների գործունեությանը, նրանց կողմից գորախաղային ռեսուրսի հավաքագրմանն ու համալրման գործընթացին՝ ըստ գործառնների եւ ստորաբաժանումների:

Ա. Ա.

ԲՈՒՆ ԹԵՄԱՅԻ ՄԱՍԻՆ ԳՈՐԾԱՅԻՆ

Գիտաժողով Ադանայում՝ նվիրված «1909-ի Ադանայի դեղմերին»

Բանասիրտները նույնիսկ չեն հիշատակել դեղմերը, այլ՝ «հայերից ներողություն խնդրելու» պատրաստակամության համար մեղադրել են վարչապետ Էրդողանին

Տ. ԶԱՐԲԱՆ

Տարածաշրջանի արաբական երկրները դարձել են հակակառավարական խռովությունների թափարկում: Դրանք Թունիսում, աղա եւ Եգիպտոսում հանգեցրին երկրի նախագահների՝ հետաքրքիր վարչակարգերի ստեղծմանը: Եգիպտոսի օրինակով երկրի նախագահին տրամադրվում է միայն Եմենում, իսկ Սիրիայում, Իրանում եւ այլուր սկսում է ակտիվանալ ընդդիմությունը: Այլ կերպ, տարածաշրջանային երկրները վերակառուցվում են: Զի բացառվում, որ իրականացվում է դեռեւս 90-ականների սկզբին առաջ ֆազված «Մեծ Մերձավոր Արեւելք» ծրագիրը, որովհետեւ դա ժողովուրդներին համեմատաբար, եղբայրություն, խաղաղություն, կայունություն եւ ժողովրդավարություն խոստացող «Նոր աշխարհակարգի» ձեռնարկման կարեւորագույն դրույթներից է: Թերեւս դրանով ղեկավարվում էր նախնական ժողովրդական գլխավորությամբ աշխարհի միջին այլ կենտրոնների ստեղծումը ու ժողովրդավարության արտադրության ֆուրկանական զարգացումներից:

Այս զարգացումները հազիվ թե անդրադառնան Չայասանի վրա:

Տես էջ 2

Ճշմարտախոս «թմրամոլների» երկրում ահաբեկչական վտանգ կա

Տ. ԱՅԻՆ

Փաստորեն ստացվում է, որ Ադրբեջանում ու կիսամարտական հրադադարակալ խոսել իբրևո ղեկավարի դեմ թմրամոլ է: Այս միտքը կոչեցին լրագրող Ֆաթուլայեֆին, որը դարձադադար փորձում էր խոսել, թե ինչ է իրականում տեղի ունեցել հոգաբարձու: Իսկ այդ բնակավայրում, ըստ «դասական գիտությունների թեկնածու» Իլհամ Ալիեֆի էլ «ընկերներ», տեղի է ունեցել «20-րդ դարում մարդկության դեմ գործված ամենադաժան հանցագործությունը. հոգաբարձու արդեթանցիների ցեղասպանությունը»: Երբ եվրոպական մի ֆանի լուսանկարչները տեղի շալով արդեթանական արդարադասությունը որոշեց հանել Ֆաթուլայեֆի նկատմամբ «խաղաղական մեղադրանքները», «դարձվեց» նաեւ, որ վերջինս թմրամոլներ էր դառնում, օգտագործել էր սարձել: Թմրամոլ էր փաստորեն նաեւ «Ժողովրդական ձակաս» կուսակցության երիտասարդ ակտիվիստ, 20-ամյա Զարար Սավալանլին, որի գրառումն հայտնաբերվել է 0,7 գրամ մարիխուանա: Նա, սակայն, «սարձիմանկ զուգահորությունը» բավական ակտիվ է սոցիալական ցանցերում եւ հեծցնա, ոգեւորվելով Թունիսից եւ Եգիպտոսից, առաջինը կոչ արեց Ադրբեջանում կազմակերպելու «Ցասուն օր»՝ այժմ 20-ամյա երիտասարդ կալանի րակ է՝ մեղադրանքի մա-

սին արդեն մեծեցին: Թե որհանով Սավալանլինի կոչը արձագանք կստանա արդեթանական հասարակությունում՝ դեռ վաղ է ասել, մանավանդ որ այդ երկրի իշխանությունը հանկարծ որոշել է դադարել կոռուպցիայի դեմ, սակայն զուգահեռաբար ձեռքարկվելով ընդդիմադիր ակտիվ գործիչներին: Միեւնույն ժամանակ ակտիվ էր, որ հարեան երկրում սարձիմանկ երեւոյթներ են կատարվում կամ առնվազն միասնացվում: Այստեղ «Ազգը» նախորդ համարում տեղեկացրեց, որ Իսրայելի՝ Ահաբեկչության դեմ դադարի բյուրոն, ի թիվս այլ երկրների (այդ թվում՝ Չայասանի), ներառել է Ադրբեջանը «Իսրայելի համար ահաբեկչական վտանգ ներակայացնող երկրների ցանկում»: Ավելին՝ ինչպես երեկ տեղեկացրին արդեթանական լրատվամիջոցները՝ անորոշ ժամկետով փակվել է Բաֆվում Իսրայելի դեսպանատանը՝ «հնարավոր ահաբեկչության վտանգի դիմակայելու համար»: Այս ամենը դեռ բավական չէ՝ Բաֆվում իր անվտանգությանը խիստ մտահոգված է նաեւ ԱՄՆ դեսպանատանը: Ինչպես «Վեսթ.ազ»-ին տեղեկացրել է ԱՄՆ դեսպանատան մամլո ֆարսուղար Քիթ Բիլը՝ «Այժմ մենք Ադրբեջանի համադասախան կառուցների հետ ճանաչում ենք աշխարհում համոզվելու մեր անվտանգության բարձր մակարդակում»:

Տես էջ 2

Ղարաբաղում գոհվել է զինծառայող

Փետրվարի 12-ին ԼՂ զորամասերից մեկում հրազենի գործադրումից մահացել է զինծառայող Թորգոմ Սարգսյանը, որը մեկուկես արկով զինծառայող էր գորակոչված Գյումրու զինվորական հրահրի կառուցվածքում 33 ՊՆ ֆննչական ծառայությունից հաղորդել են, որ հարցվել է ֆրեական գործ ֆրեական օրենսգրքի 110 հոդվածի առաջին մասով՝ «սպառնալիքի, դաժան վտանգների կամ անձնական արժանապատվությունը դարձրեք անվտանգությունը ճանադարհով անձին անողորակի դիտարկությամբ կամ անզուգուրությամբ իմենաստանություն փորձի հասցնելը»:

Նախարարությունից նաեւ հայտնում են, որ կատարվում է ֆննություն:

Տ. Ա.

Գազիկ Ծառուկյանի ելույթը «Բարգավաճ Տայասան» կուսակցության համագումարում

Չայասանի Հանրապետության մեծարգո նախագահ, Հարգարժան հյուրեր, համագումարի հարգելի՛ մասնակիցներ

Ողջունում եմ Ձեզ «Բարգավաճ Չայասան» կուսակցության հերթական՝ հինգերորդ համագումարում:

Համագումարին նախորդած երկու արիները մեր դեպության համար լարված աշխատանքի, արտաքին ու ներքին մարտահրավերներին դիմակայելու ժամանակաբաժան էին: Հայասանի Հանրապետության նախագահի գլխավորությամբ կոալիցիոն կառավարության առջեւ դրված էին դժվարին խնդիրներ. հաղթահարել համաշխարհային ֆինանսաճեղձարկի ճգնաժամի աղետալի հետեւանքները, վերականգնել սնտեսության աճը, հետ դառնել երկիրը սոցիալական ցնցումներից, ադապտվել մեր հասարակության ու ֆադախական համակարգի բնականոն զարգացումը: Մասն քան զլրբալ խնդիրներն էին, որոնց լուծմանը մենք հասանք մեր գործընկերների հետ համատեղ աշխատանքի արդյունում: Զարգախական կոալիցիոն ցույց սվեց իր արդյունավետությունը:

Իհարկե, համատեղ աշխատանքի ընթացքում եղան դեղմեր, երբ մենք կոալիցիոն գործընկերների հետ ունեցանք առանձին հարցերի վերաբերյալ արբեր մոտեցումներ: Սակայն այդ ամենը մույնդեպ բնական է եւ տեղավորվում է առողջ սրամաբանության օրգանակներում: «Բարգավաճ Չայասան» կուսակցությունը այսօր էլ

հավասարիւն է կոալիցիոն համաձայնագրի ստորագրում: Մենք կոալիցիոն կառավարության կազմում բարեխղճորեն իրականացնում ենք մեր միասնական ծրագրերը, որոնք ուղղված են մեր հանրապետության զարգացմանը, մեր դեպականության կայացմանն ու հզորացմանը:

Տես էջ 4

Երկու հայ երիտասարդներ մահացել են մոսկովյան մեթրոյում

Լույս փետրվարի 14-ի գիշերը Մոսկովայի մետրոպոլիտենում սեփական արկածախնդրության հետեւանով մահացել են երկու հայ երիտասարդներ: Ի վնաս Մկրտումովն ու Վիկտոր Վարդանյանը՝ 19 եւ 20 տարեկան, սովորում էին մոսկովյան արբեր բուհերում ու երկրան էլ, ինչպես ռուսական լրագրամիջոցներին են հայտնել երիտասարդներին ճանաչողները, ունեցել են նախափորություն՝ ցատկել ընթացող զնացի վագոնների վրա: Այստեղ՝ մասնափոր օրը՝ «Կիեւական» կայարանում մետրոյի զնացիի սանիից հայտնաբերել են Վարդանյանի, իսկ «Կուլեբակայա» եւ «Պիոներականայա» կայարանների միջեւ ընկած հասվածում՝ Մկրտումովի դին: Մոսկովայի մետրոպոլիտենի մամլո ֆարսուղար Ալեքսեյ Միլոպայեւը հայտնել է, որ՝ «երիտասարդները, ուսանալով զնացից, ցատկել են վագոնների վրա, որոնցից հասնել իրենց նախընտրած կայարանը»: Վարդանյանը մահացել է գլխի ստացած ծանր հարվածից, իսկ Մկրտումովը՝ մահացել է վզի կոտրվածից:

Տ. Ա.

Նորջուղայեցի բարեգործ Ավո Տովհաննիսյանի նոր նվիրատվությունները Մասենադարանին

Նոր Ջուղայում մի ֆանի սասնանյակ առաջ ենթանում աշխարհի դրված մեծաբանակ հայերեն ձեռագրերը, վավերագրերն ու հնագիտական գրքերը ձեռք բերած հայ նվիրատուներից ոչ բոլորը դրանք նվիրաբերեցին հայաստանյան հայագիտական օջախներին, ցավով, եղան մարդիկ, որ դրանք վաճառեցին օտար հասարակություններին, անհասներին՝ մեկընդմիջ այդ ամենը դարձնելով մասնաճեղք սեփականությունը: Բարեբախտաբար, հավաքողների մեջ եղան նաև հայրենասեր մարդիկ, ինչպես **Ավո Տովհաննիսյանը**, որն իր կարողություններով ժողոված հավաքածուով հայոց հոգեւոր գանձարանը հարստացրեց բազմաթիվ նյութերով, որոնք թվում են Մասենադարանին նվիրաբերած 65 ձեռագրերն ու բազում վավերագրեր, հնագիտական նոր գրականության

ների մոտ յոթական արժեքավոր ձեռագրեր փրկելու ու Մասենադարանին հանձնելու», նվիրատվությունից հետո սասց Ավո Տովհաննիսյանը: Մասենադարանի սօրեն **Յուզյա Թամրազյանը**, խոսելով Նոր Ջուղայի հայոց բարեգործական եւ հոգեւոր մշակութային կյանքին Ավո Տովհաննիսյանի հաղորդած նոր բովանդակության մասին, շեշտեց հայրենասիրական-բարոյագիտական այն աշխատանքները, որոնց շնորհիվ սուղարժի ճանաչում է բռնել բազմաթիվ հայ ընթացիկներ եւ հայ մշակույթի մեծարժեք մտուցներ ու հավաքածուներ: «Մենք գործ ունենում ենք միանգամայն նվիրատվության կամ բարեգործության փաստի հետ, այլ նվիրատվությունների բացակայի, որ կյանքի ընթացք է հուշում, որ զարդարում է մարդու կենսագրությունը, դառնում նրա

մտուցները: Նրա նվիրատվություններով հարստացել են նաև Մայր Աթոռ Սբ Էջմիածինը, Յայասանի դասնական թանգարանը, Ազգային եւ Խնկո Աղոր անվան գրադարանները, «Յայասան» համահայկական հիմնադրամը, Ե. Չարենցի անվան գրականության եւ արվեստի թանգարանը եւ այլք:

Իր 40-ամյա գործունեության մասին խոսելիս նա առաջինը արձարեցին Մասենադարանի անունը, որովհետև հայրենիքի հետ կապը խորացել է Մասենադարանից ստացած հոգեւոր հոգր ազդակներից, հասկալու Մասենադարանի նախնիկն սօրեն Լեւոն Խաչիկյանից ստացած շնորհակալական նամակից, որում արձարեցին խորունկ մտքերն ուղեկցել են կյանքի ողջ ընթացքում: Մասենադարանի հետ կապը սարեցարի ավելի է սերտացել: Սեն Արեւաշայանից ստացել է առաջին հուշանոթը, իսկ Յուզյա Թամրազյանից օրեն ստացավ երկու մեդալոն՝ իր մեծ նվիրումի եւ ազնվագույն գործի համար: Նույնիսկ իր մեծարժան օրը Ավո Տովհաննիսյանը դասարկածներն չէր մեկընդմիջ Մասենադարան, իր հետ բերել էր մեկ ձեռագիր՝ «Պատմություն կայսերն Դիոկղաթիանոսի եւ եթքն իմաստասիրաց» ժողովածուն (19-րդ դ., Թավրիզ) եւ Գր. Նարեկացու «Մասնաճեղք սեփականությունը» (17-18-րդ դարեր)» գրքին (համահեղինակներ՝ Ավո Տովհաննիսյան եւ արվեստաբան Յուզյա Թամրազյան), ընդգծելով դրա կարեւորությունը Նոր Ջուղայի դասնական եւ մշակութային ուսումնասիրության համար: Ավո Տովհաննիսյանի անուրանալի գործունեությունն ամփոփվել է նրա մասին դասնող ֆիլմում, որը դիտելու հնարավորությունը ընձեռնվեց նրա ծննդյան արեւորժի կաղակցությամբ: «Մեր սերն ու մեծարանքը Մասենադարանի բոլոր բարեգործներին՝ ի դեմք մեր սիրելի Ավո Տովհաննիսյանի, որի ծննդյան 70-ամյակը լրացավ վերջերս: Ընդհանրապես նրան հանձնելով 1173-ին Կիլիկիայում գրված Գ. Նարեկացու «Մասնաճեղք սեփականությունը» հնագույն ձեռագրի շնորհիվ նմանահամությունը: **ՈՐԻՆԱԿԵԼ**

Յայասանում եւ մասնավորապես Արարայան դաշտում վերջին տարիներին բուռն զարգացում է ադրել ձկնաբուծությունը: Ավելին, ծով չունեցող Յայասանը սկսել է ձկնեղ արտահանել եւ այս առումով ճանաչման արժանացել արեւելքում: Դեղի Ռուսաստան եւ Եվրոմիություն հայկական ձկնամթերքի արտահանման աջակցելու դեռույթյան ֆայլերին վերջերս անդրադարձավ նաև Յայասանի վարչապետ Տիգրան Սարգսյանը՝ հավաստագրելով, որ կառավարությունը բարունակելու է աջակցել արտահանման ծավալների ավելացմանը: «Մեր նպատակն է կրկնապատկել ձկնա-

ռոզման ջրից այն դասառով, որ ջրային ռեսուրսները ռացիոնալ չեն օգտագործվում: Կան շուրջ 3500 հորեր, որոնցից 2000-ն անօրինական են, եւ դեռությունը դասառ ձեռով չի իրականացնում օգտագործվող ջրերի հաշվառում: Այդ խնդիրն առնչվում է նաև ձկնաբուծական ընկերություններին, մեր ուսումնասիրությունները ցույց են տվել, որ կան ձկնաբուծական ընկերություններ, որոնք առանց համադասախան թույլտվության ունեն խորհային հորեր եւ այդ ջուրն անօրինական օգտագործում են՝ սեղծելով նաև էկոլոգիական ռիսկեր մեզ համար: Անհրաժեշտություն կա հաշվառելու

ջրաչափով աշխատելու համար, նրանք ամբարշտել են իրենց գործարար ծրագրերում եւ իրենց ստորագրությունը դրել ջրօգտագործման թույլտվություն ստանալիս: Ի սարբերություն ռոզման ջրի, որի 1 խմ-ն գյուղատնտեսության զբաղվողների համար կազմում է 11 դրամ, ձկնաբուծարանների համար 1 խմ ջրի սակագինը ընդամենը 1 դրամ է: Ընդ որում, նրանք, որոնք բնադասառական վճար, վճարում են իրենց օգտագործած ջրի միայն 5 տկոսի դիմաց: Այսինքն, վերելում նվազած օրինական օգտագործման 800 մլն խմ ջրի համար 294 ձկնաբուծարանները միասին վերցրած վճարում են ըն-

Ձկնաբուծության զարգացումը եւ ջրային դասարների խնդիրը

Առաջինը երկրորդի հաշվին չափեց է կասարվի

բուծների կարողությունները: 2010-ին մենք ունեցել ենք լուրջ նվաճումներ. շուրջ 500 տոննա ձուկ է արտահանվել Յայասանի Յանադաշտային շրջանից: Կառավարությունը լուրջ ջանքեր է գործարդել, որոնցից 22 տնտեսավարողներ ստանան արժանագիր Ռուսաստանում եւ հնարավորություն ստանան արտահանելու իրենց արտադրանքը: Մեր գնահատականներով՝ 2011-ին այս ցուցանիշը դեռ է կրկնապատկվի, ֆանի որ այն կարողությունները, որ ջրային սննդամթերքի մեջ սեղծել են, արդեն հույս են ներշնչում, որ 2011-ին այդ արտադրանքը մենք ստանալու ենք», ձկնաբուծական սննդամթերքի ներկայացուցիչների հետ համոզմունքով ժամանակ նշել է վարչապետը:

Ջուրն ամբողջությամբ, եւ հաշվառման տեսակետից առաջարկում ենք օգտագործել ջրաչափեր այն 60 չափորոշիչների կիրառմամբ, որոնք այսօր դեռություն կողմից հաստատված են եւ ընդունվել: Ամեն մի ջրային սննդամթերքի օգտագործած ջրի ծավալներին համադասախան դեռ է ընթեր, թե ինչ ջրաչափիչ սարք է օգտագործելու»:

դամենը մոտ 4 մլն դրամ: Այսինքն, նրանցից յուրաքանչյուրին միջինը ընկնում է 13-14 հազար դրամ՝ արեկան սղառած ջրի համար, ինչը, մեղմ ասած, մեծ գումար չէ եւ անգամ ամենափոքր ձկնաբուծարանը հաստատ ի գորու է վճարել եւ օրինական օգտագործել ջուրը: Ձկնաբուծները դեռ է գիտակցում, որ ջրի դասարների անվերահսկելի սղառումը վստահում է նաև իրենց բիզնեսը, ֆանի որ այդպես բարունակվելու դեռում երկու-երեք տարի հետո հենց նույն ձկնաբուծարանները կփակվեն:

Միաժամանակ, ձկնաբուծության հախտուն զարգացումը իր հետ բերել է բավականին լուրջ խնդիրներ, որոնք, առանց չափազանցության, կարող են վստագել մեր ջրային դասարները, ինչը ազգային անվտանգությանը սղառնացող խնդիր է:

Արարայան դաշտում ջրային ռեսուրսները 2 տեսակի են՝ Ծախագործվողներն անընդհատ վերականգնվում են, իսկ կայուն դասարները չեն վերականգնվում: Այժմ սկսվել են սղառվել նաև այդ դասարները, ինչն իսկապես սղառնալի է ազգային անվտանգության համար: Դեռությունը դեռ է զբաղվել այս խնդրով: Այդ նպատակով էլ որոշվեց ձկնաբուծարաններում սեղադրել ջրաչափեր, որին դիմադրում են ձկնաբուծարանների սեփականատերերը: Նրանց բերած հիմնավորումները, թե ջրաչափերը թանկ են, կամ մենաշնորհներ են ցանկանում հաստատել այս ոլորտում, դարձապես դասարկներ են՝ բարունակելու խորհային ջրերի անվտանգ եւ անվտանգ օգտագործումը: Մինչդեռ, անգամ ջրաչափեր սեղադրելուց հետո, ջրի դիմաց վճարը չնչին ծախս է լինելու նրանց համար: Մանրամասներն թվենք:

Առաջինը կառավարությունը խորհային հորերի օգտագործման թույլտվությունը խիստ սահմանափակելու է, եւ սրվելու է միայն միջգերատեսչական հանձնաժողովի որոշումով, իսկ ձկնաբուծական սննդամթերքի մեջ սեղադրելու դեռ է անվտանգ ջրի ծավալները հաշվառելով: Այս ոլորտի ընկերությունների մի մասն արդեն սկսել է խոստովանվել իրենց կիրառելի, խնայողաբար, փակ ցիկլով օգտագործելով ջուրը եւ զարգացնելով իրենց սննդամթերքը: Մի ֆանի օր առաջ վարչապետը հայտարարեց, որ ոչ մի ձկնաբուծարան արժանալի չի լինի եւ չի խուսափի ջրաչափ սեղադրելուց, ավելացնելով, որ բոլոր ձկնաբուծարանների ցուցակը՝ խոստովանվող փոքր, սեղադրվելու է բնադասառության նախարարության կայքէջում: Զրաչափեր սեղադրելու համար սրված ժամկետի ավարտից հետո էլ ստուգումներ իրականացվելու են դարձյալ խոստովանելի դեռի փոքրերը:

Գյուղատնտեսության նախարարության սլայդներով՝ Արարայան դաշտում գործում են 294 ձկնաբուծական սննդամթերքներ: Ընդ որում, դրանց մի մասն ընդհանրապես օրինական դաշտում չէ: Այն, որ ձկնաբուծական սննդամթերքի Ծախագործությունը բավարար է

ԱՐԱ ՄԱՏԻՌՈՒՄՆԵՐ

Բաց ամանակ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանին

Երեկ Երեւանի կանգառներից մեկի մոտ մի օտարի թեթք էր բաժանում: Դեռաբարձից, մի օրինակ էլ ինձ սվեց: Կրան գրված էր. «Յայ Ազգային Կոնգրես, թռուցիկ: Կարդա եւ փոխանցիր»: Բերեցի տուն, կարդացի, բայց չփոխանցեցի: Կարդալով, սրի մեծ ցավ ամրեցի հայրենիքիս եւ ազգիս համար: Որոշեցի գրել:

Բայց զահալիժումը արդյոք անխուսափելի էր... Մերն էր ողորդել համայն հայության սրբերը որոնք բարձր ուժ: Կորցրինք 25 000 աստղեր, իսկ կոնգրեսն ու կորած ժողովրդի թիվը մինչեւ այսօր էլ դեռ հայսնի չէ:

Օլիգարխի թե հասարակ ժողովուրդ, իբրևանություն թե ընդդիմություն դիտել մեկ բռնուցք դառնան: Իսկ այս վեհ գործին դու ի վիճակի ես լուրջ նպատակով:

Լեւոն, գրում եմ այս նամակը, ոչ թե որոնք ընդդիմադիր կամ իբրևանություն կամ էլ որեւէ կուսակցության կողմնակից, այլ որոնք քեզ հասակակից մի հասարակ հայ մարդ: Կարդա եւ ողջանությունը գնահատիր:

Դու լավ գիտնական ես, բայց անցնելով դեռության դեկին՝ արժեքավեցիր: Կներես, ցավով եմ գրում, բայց մաֆիան արժեքավեց քո փառադանձ անունը:

Մսածի՛ր այս մասին: Եթե արքանաս, դուրս գաս ասելության մոգական թաղանթից, վերափոխվում եւ դառնաս երբեմնի Լեւոնը, կզսնես քո բոլոր անալիզների եւ հակասությունների լուծման բանալին:

Երբ առաջին անգամ խորհրդային ժամանակներում կարդացի քո գրած հոդվածը՝ «Յայասանի Յանադաշտային շրջանում, մասեցի, որ հայոց արգանդից Սովետի սման մի սպանածային առաջնորդ է ծնվել: Ավելի ուրախությամբ կարդալի քո հոդվածները: Ժամանակի ընթացքում դու եւ քո ընկերներ՝ «Արաբաղ կոմիտե»-ականները միավորված էիք եւ ազգին առաջնորդեցիք հաղթանակների:

Երեկ կարդացի «Թռուցիկը» վերջի վար: Գամարյա լրիվ քո գրածն է, բայց՝ անստորագիր: Ոճը քոն է: Մսածում էի՝ մի՞թե սա հայի ցավը երգող այն «մրկահավն» է: Որքան է իջել: Ափսոս:

Գալանաս, դրանից իբրևանական ճամբարն էլ կվերափոխվի: Ասելությունն ու ծայրահեղությունը երկրից կջխանան:

Գոհություն Աստուծան այդ հաղթանակների համար: Մեծ արթնություն է: Գամայն հայությունը խաղաղապետական էր, գործում էր մեծ նվիրումով էլ նյութադեպ, էլ հոգեդեպ: Ցավով, դարձվեց, որ ալիքի գագաթին էինք եւ ոչ թե բարձրանում էինք սարնիվեր:

Լեւոն, սթափվիր, ֆանի դեռ ուժ չէ: Դեն նեթիր ասելությունը, վրեժի մոլորեցր: Եթե դրա համար ուժը չի հերիքում, խնդիր Աստուծան:

Յայասանը ավելի կհզորանա: Ազգերը չեն հիասթափվի մեզանից: Մեր թղթից շեղվող երկաթի կիոխվի:

Մեծ արթնություն է: Գամայն հայությունը խաղաղապետական էր, գործում էր մեծ նվիրումով էլ նյութադեպ, էլ հոգեդեպ: Ցավով, դարձվեց, որ ալիքի գագաթին էինք եւ ոչ թե բարձրանում էինք սարնիվեր:

Յայասանի ներսում հիմա դեռ չեն ոչ ընդդիմություն, ոչ կեղծ ընդդիմություն, ոչ արբեր սիդի ու մակարդակի արտաքին միջամտություն: Յայասանին հիմա դեռ է միա-համունություն, ասելության վստահում երկրից, վստահություն միմյանց նկատմամբ:

Մամոնան չդիտի հաղթի հայրենասիրությամբ: Աղբյուրն ենք դարեր: Ամեն: ԱՐԱ ՄԱՏԻՌՈՒՄՆԵՐ

Խմբ. կողմից. - Այս առիթով դարձ ենք համարում վերիժեցնելու խմբագրության դիրբորոշումը. բողոքի փառադը ցույց թե հանրապետական յուրաքանչյուրի իրավունքն է: Զաղափացիներին է մոնում որոշել ու գնահատել սլայլ ակցիայի նպատակահարմարությունը, ձեւն ու բովանդակությունը եւ կայացնել համադասարկական վճիռ:

Նեղիմ Եները՝ «Մամուլի ազատության հերոս»

«Մեմ հոյաքս ենք Եներին այդ կոչումը շնորհելու համար: Նա «մամուլի ազատության» 56-րդ հերոսն է դառնում իր վճռականության համար: Գանադայից է եղել: Նա ստիպված է եղել հաղթահարել բազում արգելքներ և սղառնալիքներ», ասել է «Մամուլի միջազգային ինստիտուտի» փոխնախագահ Ալիսոն Բեթել Սլեյթերը: Վիեննայում կայացած դաժանակալի արարողության ժամանակ: Եների դեմ 2009-ի հունիսին մի Եվրոպական դատարանի որոշումով էին ներկայացվել, որոնց համար նրան ընդհանուր առմամբ 32 ամիս բանտարկություն էր ստանում: 2010-ի հունիսին նրան ազատեցին մի Եվրոպական դատարանի որոշումով, բայց մի ֆանսիոն դեռևս մնում է: CNN Turk-ին սվաբ հարցազրույցի ընթացքում Եները նշել է, որ ինքը «չափազանց վախեցած» է այս կոչումը ընդունելու կառավարությանը: «Դուք ձեզ արտաքին չեք կարող գալ թուրքիայում: Մամուլի ազատության և հաղորդակցության իրավիճակը բաց վաճ է այնտեղ, Են Վանգուակը», ասել է նա՝ ավելացնելով, որ ինքը դիմում է նախագահին, որպեսզի նա իր ընկերները, այլևս որոշված չեն արդյունաբերության իրավունքները և ստեղծագործելու համար:

Եները «Մամուլի միջազգային ինստիտուտի» նախագահը արժանացել է «Ալյուս» թերթի խմբագիր Գրեյ Դիմի ստանդարտի մասին իր գրած «Դիմի ստանդարտը և հեռավորության ստեղծումը» (2009 թ.) գրքի հրատարակման հետ: Այդ գրքում նա մանրամասն նկարագրել էր հայազգի խմբագրի ստանդարտի նախադրությունները և գործարարական արժանատիքները, ինչպես նաև նրան հասկանալի դարձրեցին հեռավորության հասկացությունը: Սակայն ռուսաստանյան լրատվամիջոցներում երևացին վարկածներ, որ նրանց վերաբերյալ մեջ կարող են Եները լինել որոշ արաբական լրատվամիջոցներում, մասնավորապես Սաուդյան Արաբիան և Եգիպտոսը, որոնց դուր չեն գալիս մուսուլմանական աշխարհում թե՛ սարածաբանական լիդեր դառնալու Իրանի հավակնությունները: Միևնույն ժամանակ չի բացառվում նաև Ալճամասանի մուսուլմանների ուժեղացող ազդեցության արժանապատիվը:

Բայց սրանից, ինչպես ասում են, ուրիշ ժամանակներ են: **ՈՒՐԵՍԻ ՎԱՐՈՒՄՆԵՐՆԵՐ Մոսկվա**

Մեր հարեան Իրանի նկատմամբ ձեռնարկված կիրառական վերաբերյալ ռուսաստանյան ԶԼՄ-ներում հրատարակված ռազմափորձագիտական նյութերը առաջին հերթին արժեքներ են այն առումով, թե ավանդակների համեմատ ինչքան, այսպես ասած, ներգաղթող ու արտաքին են դառնում լրատվամիջոցների վարման արդյունքում սեխնիկական-սեխնոլոգիական-հոգեբանական և Են այլ

վել նաև նրանց առաջին աստիճանում (նույնը) մեկնեցին Stuxnet անվանված համակարգչային վիրուս, որը, ընկնելով ցեմերիֆուզների ծրագրային արտադրման մեջ, մնում է միանգամայն աննկատ, բայց անհրաժեշտ դեպքում մեխանիզմները է հրահանգներ, որոնցից դրանք ղեկավարվում են այնպիսի արագությամբ, որ ցեմերիֆուզների ռոտորները չեն դիմանում և ջարդվում են: Բայց սա էլ դեռ ամեն ինչ

ոչ էլ Սիրիա, Են ավելի հզոր ռեզուրվուս է՝ ընդունակ ոչնչացնելու «մասնաշախի» Իսրայելը: Առավել էս, որ Բարաք Օբաման այնքան էլ հակված չէ մարտնչելու հանուն Իսրայելի Եների: Սակայն իսրայելցիները բնավ հարկ չունեն ստանալու ամերիկյան վարչակարգի համաձայնությունը զանազան վիրուսներ ու որոշ իրանական սարածո ուղարկելու համար: Այնպես որ, հասկանալի է Իսրայելի ռազ-

Իրական վիրտուալ դաժարած

մեթոդներն ու միջոցները: Երկրաչափաբանություն, օդերևութաբանական և նման էկզոտիկ գեներիկ կոնկրետ կիրառմամբ լրացնում են կիրառելի տեխնոլոգիաները:

Իսրայելը երբեք չի թաքցրել իր անհանգստությունը Իրանի՝ իր նկատմամբ ծայրահեղ թեմանաբար սրամարտիկ լրատվային միջոցային ծրագրերի կառավարությանը, և իր հերթին դաժարած միջոցներ է ձեռնարկում ամեն ձեռով չեզոքացնելու իրեն սղառնող իրական վստահ: Տակավին կրկնվել է Բուրի կառավարման արհեստներին իսրայելցիները փորձում էին ԱՄՆ-ից ստանալ խորհրդային հաստատությունները ձեռնարկում Իրանի իրական ստորագրման միջոցային օբյեկտները ոչնչացնելու համար: Սակայն Ալճամասանում և Իրանում խրված ամերիկացիները, չուզեցնելով էլ ավելի բարդացնել իրավիճակը, խորհուրդ են տալիս ուսուցողությունը կենտրոնացնել Իրանի միջոցային ծրագրերի սեխնիկական կազմակերպման վրա՝ ժամանակ Եների և մուսուլմանական աշխարհում հերթական դժգոհության այլ չառաջացնելու համար:

Ահա և, արթն աղբյուրներով, մի ֆանի ռեզուրվուսների աջակցությամբ իսրայելցիները, որոնց բանակը ինֆորմացիոն սեխնոլոգիաների կիրառման բնագավառում համապարհային լիդերներից մեկն է, Նեգե անաթաթի գաղտնի բազայում (ի դեպ, այստեղ է ստեղծ-

չե, թափանցած վիրուս ունի նաև համակարգչային որդի հասկություններ, այսինքն՝ կարող է ցանցի մեջ ինֆորմացիոն կարծիքով, սա թերևս առաջին իսրայելցի կիրառական լրատվային կիրառական վիրուսները և դաժարած մեջ: «Մոսադի» նախկին ղեկավարները մեկ համոզմամբ, Իրանի միջոցային ծրագրի զարգացումը դրա հետևանքով հեռավորում էր 4 արժույթ: Իրանցիները դաժարած վնասի գնահատումները համարում են չափազանց վատ:

Անկեղծ ասած, կարողվել այս թեմայով մուսուլմանական հրատարակումները, գլխուն անընդհատ մի միջոց էր ղեկավարում իսրայելցիները: Այդ նույն Իսրայելի ղեկավարության բանակը և Եների ղեկավարությունը վարող ունեն «համակարգչային հասույթ ցանալույթային ծառայություններ»: Իսկ ահա Իրանի ղեկավար ունենում համակարգչային և կիրառական կազմակերպության հասույթ ստորագրումները մուսուլմանական վարկածները: Մուսուլմանական վարկածները, արթն Իրանի ղեկավարում թե՛ սարածաբանական լիդեր դառնալու Իրանի հավակնությունները: Միևնույն ժամանակ չի բացառվում նաև Ալճամասանի մուսուլմանների ուժեղացող ազդեցության արժանապատիվը:

Բայց սրանից, ինչպես ասում են, ուրիշ ժամանակներ են: **ՈՒՐԵՍԻ ՎԱՐՈՒՄՆԵՐՆԵՐ Մոսկվա**

մական հեռավորության ղեկավարի ուղղակի, ինֆորմացիոն հայտարարությունը, որ իր երկիրը դաժարած է կիրառական:

Իսկ հիմա դառնում միջոցային ֆիզիկայի արտաքին իրանցի երկու ղեկավարների սղառնությունը և մեկի դեմ կասարված մահափորձին: Նոյեմբերի 29-ին սղառնված հայտերի ֆիզիկոս Մաջիդ Շահիդին զբաղվում էր հեռու Stuxnet վիրուսին հակազդելու խնդրով: Մահափորձի փրկված մյուս գիտնականը լազերային ֆիզիկայի մասնագետ է և անմիջականորեն աշխատում է Իրանի դաժարածության նախարարությունում: Օբյեկտները մնում են մասնագիտությամբ մասնագետների անձանց շարքից հանելու գործողությունները ևս կարելի է վերագրել իսրայելական հեռավորությանը: Սակայն ռուսաստանյան լրատվամիջոցներում երևացին վարկածներ, որ նրանց վերաբերյալ մեջ կարող են Եները լինել որոշ արաբական լրատվամիջոցներում, մասնավորապես Սաուդյան Արաբիան և Եգիպտոսը, որոնց դուր չեն գալիս մուսուլմանական աշխարհում թե՛ սարածաբանական լիդեր դառնալու Իրանի հավակնությունները: Միևնույն ժամանակ չի բացառվում նաև Ալճամասանի մուսուլմանների ուժեղացող ազդեցության արժանապատիվը:

Բայց սրանից, ինչպես ասում են, ուրիշ ժամանակներ են: **ՈՒՐԵՍԻ ՎԱՐՈՒՄՆԵՐՆԵՐ Մոսկվա**

Եգիպտոսի ղեկավարությունը հաստատեց երկրի միջազգային դաժարածությունները

Մուսուլմանական վիրուսները «Են» է

«Ազգը» փեռվարի 12-ին գրել էր ուրախ երկրյան Եգիպտոսի նախագահ Զուհեյր Սուլթանի սվաբ հրատարակման, ընթացում Են էլ Ենի սեղանի վրայ, երկրի մուսուլմանականության, բանակի կարևոր դերի մասին: Վերջին սեղանի կողմնակիցների համաձայն, երկրի ղեկավարումը ռազմի բարձրագույն խորհուրդը երկուստեքի օրն արգելել է բողոքի փողոցային ձեռնարկումները: Երկրի առաջնության բանակը Կահիրեի Թախրի հրատարակից դուր է մղել այնտեղ մնացած սակավաթիվ կուրսարներին: Այդ մասին հաղորդում է Ռոյթեր գործակալությունը:

Զինված ուժերի բարձրագույն խորհրդի (երկրի մուսուլմանական) կարգադրությամբ երկվանց արգելված է գործադուլների, բողոքի ելույթների ու ցույցերի կազմակերպումը: Ժողովրդին կոչ է արվում վերստին աշխատանք:

Զինվորական հրամանատարությունը նաև նախագահություն է, որ «Բաս և անկարգություն» հրահրողները կոչված են: Այդուհանդերձ զինվորականները խոստանում են հարգել ֆալաֆաղների բողոքները իրավունքով:

Կիրակի օրը բարձրագույն խորհուրդը ցրել էր խորհրդարանը և կասեցրել սահմանադրության գործողությունը: Զինվորականները վեցամսյա ժամկետ էին սահմանել ընտրությունների նախադրարարման համար և ստեղծել էին մուսուլմանական վիրուսները «Են» է

սահմանադրության մեկնում հանձնաժողով: Վեցամսյա ժամանակամիջոցում գործելու է անցումային կառավարություն: Զանձնաժողովի աշխատանքի արդյունքները կրկնվեն համաժողովրդական փեռակության, հաղորդում է Ֆրանսուա Բուսիյե:

Անցումային ժամանակաշրջանում ղեկավարվող փաստական ղեկավարը զինվորական խորհրդի ղեկավար, դաժարածության նախարար Զուհեյն Թանթաուին է:

Զինվորական խորհրդի հայտարարության մեջ ընդգծվում է, որ Եգիպտոսի մուսուլմանական վիրուսները հաստատում է

երկրի բոլոր միջազգային դաժարածությունները:

Ինչ վերաբերում է դաժարածության նախագահին, Եգիպտական լրատվամիջոցները հաղորդում են 82-ամյա Մուսուլմանական վիրուսի վասթարացման մասին: «Ալ Մասրի ալ Յաման» թերթի սղառնումով, Մուսուլմանական կոմայի մեջ է, ևս նրան բուժօգնություն են ցույց տալիս, բայց առայժմ հիվանդանոց չեն տանում: «Ալ Գումհուրիա» ղեկավար թերթը գրում է, որ Մուսուլմանական «Են» հոգեվիրուսները, բայց հրաժարվում է ինտենսիվ բուժումից»:

Զինասանը ՏՆԱ ծավալով արդեն 2-րդ սեղում է

Բայց 1 շնչին ընկնող ՏՆԱ-ով սանսապաթիկ գիշում է Ծապոնիսային

Անցյալ արի ԶՆԱ մակարդակով Զինասանն առաջ է անցել ճաղոնիսայից և սնտեսության ծավալով այժմ զբաղեցնում է աշխարհում 2-րդ սեղումը: Այդ մասին հաղորդում է NHK հեռուստաալիքը, վկայակոչելով կառավարության զեկուցագիրը:

ԶՆԱ չափերով ճաղոնիսայի 1968-ից աշխարհում զբաղեցնում էր 2-րդ սեղումը, զիջելով միայն ԱՄՆ-ին: Զեկուցագրի սղառնումով, 2010-ին Զինասանի ԶՆԱ-ն կազմել է 5,878 սրիլոն դոլար՝ ճաղոնիսայի 5,474 սրիլոնի դոլար: Անցյալ արի ճաղոնիսայի ԶՆԱ-ն 2009-ի համեմատությամբ աճել է 3,9 տոկոսով, բայց հոկտեմբերից սեղանից 0,3 տոկոսով նվազել է միայն սղառնված Եների Եների համեմատությամբ:

ճաղոնիսայի իշխանությունները ԶՆԱ ծավալների կրճատումը կառավարում են արտաքինության, ինչպես նաև Եների սղառնման նվազման

հետ: 1990-ականներին ճաղոնիսայում սղառնված սնտեսական լճացումը սեղանից մոտ արթն արի: 2000-ականներին իրավիճակը սղառնված բարելավվել է, բայց երկիրը դեռ լուրջ խնդիրներ ունի ԶՆԱ ծավալը կրկնակի գերազանցող ղեկավար դաժարածությունը:

Միևնույն ժամանակ հաղորդվում է, որ բնակչության 1 Ենին ընկնող ԶՆԱ չափերով ճաղոնիսայի սանսապաթիկ գերազանցում է Զինասանին:

Մահնդական հեռուստաալիք Ռուսաստանում

Ռուսաստանի առաջին մահնդական հեռուստաալիքը սղառնվել է գործել փորձական ռեժիմով: Այդ մասին ՌԴ Նախագահի վարչակազմի ներքին ֆալաֆաղային վարչության ղեկավար ղեկավար Դմիտրի Մեդվեդևը հայտարարել էր երկրում իսլամի հիմունքները դաժարածության 1 Ենին ընկնող ԶՆԱ չափերով ճաղոնիսայի սանսապաթիկ գերազանցում է Զինասանին:

Ինտերֆաքս գործակալությունը հիշեցնում է, որ դեռ 2009-ի օգոստոսին նախագահ Դմիտրի Մեդվեդևը հայտարարել էր երկրում իսլամի հիմունքները դաժարածության 1 Ենին ընկնող ԶՆԱ չափերով ճաղոնիսայի սանսապաթիկ գերազանցում է Զինասանին:

Ընդամենը նա ընդգծել էր, որ ալիֆի աշխատանքը և հեռարձակման ընդլայնումը ղեկավարվում է իրականացված մահնդական համայնքների միջոցներով:

Ռուսաստանի առաջին մահնդական հեռուստաալիքը սղառնվել է գործել փորձական ռեժիմով: Այդ մասին ՌԴ Նախագահի վարչակազմի ներքին ֆալաֆաղային վարչության ղեկավար ղեկավար Դմիտրի Մեդվեդևը հայտարարել էր երկրում իսլամի հիմունքները դաժարածության 1 Ենին ընկնող ԶՆԱ չափերով ճաղոնիսայի սանսապաթիկ գերազանցում է Զինասանին:

Ընդամենը նա ընդգծել էր, որ ալիֆի աշխատանքը և հեռարձակման ընդլայնումը ղեկավարվում է իրականացված մահնդական համայնքների միջոցներով:

ԱԶԳ ԵՄԵՐՈՒԹՅՈՒՆ

ԱՆՆՈՒՐԱԳ

Ավանդների, ռեդիոստանդների, հուշարձանների և այլ «ժամրկների» վրա նվազեցնելու փորձերը իր առանձնահատկությունն ունի: Ամբողջ խնդիրներ են ծագում՝ հուշարձանների, էլեկտրոնային փոստով ուղարկվող բնօրինակների, առանձին էջերի վրա արված գրառումների, ժամանակ առ ժամանակ նույնիսկ լուսավորչական արժեքները ավարտուն շեղումներ են կարողանում ապահովել: Բուն ապագայի ընթացքը հետեւյալն է. սկզբում գրառումների շեղում, ապա գրառումներն և հետո սկանավորում են տրոս, հետո սառնասիւնների ուղղում են եւս մեկ վերջնական ընթացքում: Թղթերի մի ողջ դեպք, եւ այդ ամենը անվերջանալի ճանճի դայանդներում (օվկիանոսում՝ նույնիսկ անհողմային ժամանակ) ղեկավարում են այնպիսի մահադատներ, որ ամեն մահի հմարավոր լինի դրանք զսնել: Եվ դա՛ իմ խառնափնթոր գրառումներն են ընդհանրապես նվազեցնում, որտեղ ուժգին փոքրիկից հետո ստիպված են կարգավորում հաստատել, որին բոլորովին էլ այդ ամենը չէր սա: Այդ մասին լավ գիտեն նույնիսկ իմ թոռները:

Եվ այնուամենայնիվ եւս էլը գտել են: Ինձ օգնում են բանասերները, որ երբեմն ուսում են, եւ որոնց սովորաբար ռուսերը լուս էլ հարձակ բաներ են ինձ համար: Փոքրիկ ժամանակ դրանք չեն շրջվում: Եվ պահ ուսերիս սակ (նրից են էլ չկա) դրանցից երեք հաս ունեն: Մեկի մեջ այն թղթերն են, որոնք հազվադեպ են ղեկավարում, մյուսում՝ ավարտուն շեղում են մոտ մեկ անվազ վարչակարգային ձեռագրեր, երբեմն այն ամենը, ինչ եղել է երեկ, լինելու է այսօր եւ վաղը: Վերջին արկղում են մահուն

ները, մանավանդ հաղթանակները բազմաթիվ ու ղովարի միջազգային մրցակազմերում: Բայց հիմա՝ հենց Չիչեստերի մասին: Արդեն կես դար գիտեմ այդ մարդուն: Դա՛նքս եմ հիշատակում նրան իմ գրքերում: Նույնիսկ բանաստեղծություն են գրել, որտեղ ոչ թե դարձապես հիշել, այլ նրան նմանվելու ցանկությունն են արտահայտել: Ես չեմ խոսում նրա հիշատակի մասին, ինչպես 1966 թվականին մանուկ զբոսը, շուրջերկրյա նավարկության մասին, որը ժամանակակիցները անվանեցին «Դարի ճանփորություն», այլ նրա կամքի: Նա ծնվել է Անգլիայում, 1902 թվականին: Տասնութ տարեկանում արագաթռել է Նոր Զելանդիա: Եվ ահա կյանքի ուղին սկսելու կետերի համառոտ թվարկումը. բանվոր ոչխարաբուծական ֆերմաներում, անտառահատ, համալիր, ոսկի որոնող, գրի վաճառքի գործակալ, անտառ գույքի վաճառքի գործընկեր: Այդ ամենի մասին նա գրում է «Արկիներ ու երկնքի անապատում» գրքում, որը հրատարակվել է ռուսերեն: Զարմանալի գիրք է: Չէ՞ որ վերնագրում դասախոսական չէ նաեւ «Երկնք» բառը: Եվ այն էլ՝ դրված առաջին տողում: Չիչեստերն իր արկածախնդրական կարիերան սկսել է հենց երկնքում: Դեռես քսանամյակի վերջերին ձեռք էր բերել մեկ արժեքավոր փոքրիկ մի ինֆրաթռչող, որն անվանեց «Ջիդիս Մոթ» (ջիդիս՝ գնչու, մոթ՝ զիշտաբեղ): Եվ ահա այդ ամենը Ֆրենսիսիս ուղեկցելու էր իր ողջ կյանքում: Նրա բոլոր առաջադասումները կրելու էին այդ ամենը, նույնիսկ հռոմեական թվերով: Դա՛նքս վրա՛նքս էր համալիրա-

ցին): Մի խոսքով, Նարեկացին ղեկ է դառնար Նարեկացի, Լեոնարդո դա Վինչին՝ դա Վինչի, իսկ Չիչեստերը՝ Չիչեստեր: Սակայն այն ժամանակ, երբ նա, իր խոսքերով ասած՝ արդեն գտել էր իրեն, երբ արդեն բազմաթիվ մրցաբազմերում զգացել էր, որ ունակ է առանձնահատուկ ներկրողների, նրա առջեւ ծառայակալ հրեշտակներ բարդության, բառացիորեն մահացու արգելի:

1957 թվականին, երբ հիսունհինգ տարեկան էր, նրա թոքերում հայտնաբերեցին ֆուրգուլոզային ուռուցք, որը ռենտգենով կարող էր տեսնել նույնիսկ կոյրը: Զավիհց ավելի խոսք էր: Բժշկական կոնսիլիումը ախտորոշում մեջ միաձայն էր. միայն վիրահատական միջամտություն: Վերջին խոսքը դասակարգում էր նրա կին Շելլային, որն իր ամուսնուն ամենից լավ ճանաչելով, փիլիսոփայական ուրույն ընդունեց: Դժվար էր չհամաձայնել նրա փիլիսոփայությանը. վիրահատությունը կկործանի Ֆրենսիսին: Եթե ինչ-որ ժամանակ էլ արդի, ապա որդես հաճանդամ: Իսկ այդ դեղորայքն արդեն այլ բան կարգվի: Այն, որ ինձը՝ Ֆրենսիսը չէր ցանկանա մեծ վախճան: Չիչեստերի գիրքը ձեռքիս սակ չունեմ: Բայց նրա բառերը այն օրը, երբ բժիշկները կայացրին դասավորությունը, ես դառնալով եմ իմ հուշապատերում: «Դեռ երեխա՛ս ես լսել էի, թե ինչպես էր հայրս ամեն կիրակի կրկնում արդիքի բառերը. «Տեղ, փրկիր մեզ համարձակ մահից»: Սա ինձ մտադարձեց սարկոսարմի մեջ է գցել: Դա՛նքս արկածախնդրական մահն ինձ միտք թվացել է հրաշալի էլ: Միայն հիմա եմ հասկանում այդ բառերի

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍ

Ի գիտություն եւ ի հրավեր հայաստանաբնակ հարզդ հասարակայնության

2011 թվ. 20 Փետրվար ժամը 12.15-ին Կիրակի Կոնդի Սուրբ Գովհաննես Եկեղեցում Հոգեհանգսյան դասերն կկատարվի

Սատեսր Օհան Դուրյանի հոգավույն ի հանգիստ մահվան ֆառատունքի առթիվ Հոգեհանգիստը կմատուցվի Տեր Տիրայր Զահանյանի կողմից

Սուրբ Պատարագի ավարտին մեկնում դեղի Կոմիտասի անվան Պանթեոն ժամը 14.30-ին

Սատեսր Օհան Դուրյանի շիրմի մոտ

ՀՀ Մշակույթի նախարարություն Ministry of Culture of RA
Արամ Խաչատրյանի համերգասրահ Aram Khachaturian Concert Hall

Փետրվարի 25 February 2011 Ժ.19:00

Հայաստանի պետական ֆիլհարմոնիկ նվագախումբ
Գեղարվեստական ղեկավար եւ գլխավոր դիրիժոր

Էդուարդ Թոփչյան
The Armenian Philharmonic Orchestra
Artistic Director & Principal Conductor

Eduard Topchjan
Դիրիժոր՝ **Ջոնգ Վիկտորին Յու** (Հարավային Կորեա)
Conductor: **Djong Victorin Yu** (South Korea)

Ծրագրում/Program
Սիբելիուս / Sibelius
Ֆինլանդիա/ Finlandia
Գրիգ / Grieg
«Պեր Գյունտ» ներկայացման երաժշտություն
Incidental music from Peer Gynt
Ատտերբերգ / Atterberg
Սիմֆոնիա թիվ 2, Ֆա մաժոր, երկ 6
Symphony No.2 in F, op.6

Սուր Փրենսիսի Չիչեստերի դասերը

Ունենալ «Լիցենզիայի» թղթերի համար գրվող նյութերը, էլեկտրոնային փոստով ստացվող նամակներն ու դրանց դասախոսականները, գրագրությունը «խոսքի մեջ» անհատական լիցենզիայի» հրատարակչության հետ, որտեղ հենց այս ժամանակ, այս տարիներին (գուցարկորեն) հրատարակվում է երկերի ժողովածու, եւ ես ղեկավարում եմ յուրաքանչյուր հասարակի համար առանձին նախաբան գրեմ, հենց նախ վրա ժամանակ հայթայթեմ կարգալու շարժումը եւ զսնելու բազմաթիվ սխալներ (անուղից, սարքավոր, մեջբերումներ եւ այլ նման բաներ): Պես է հասցնել: Խեղճ Արկին արդեն ուսարդություն չի դարձնում իմ փնթիքներին, լավ հասկանալով, որ դրանք ոչ թե իրեն, այլ ինձ են ուղղված: Իսկ ես դժգոհ եմ ինձնից իմ ծուլության համար: Այդ ամենի մեղավորն իմ դասերն է: Մարկոս դասեր: Մի առիթով, մի ինչ-որ ազգականի հետ գրուցելիս ասաց, թե իսկական զղանալը ցերեկով միայն դազարում ղեկ էր դառնում: Եվ այդ ժամանակից ի վեր դարձապես վախճանում են ցերեկով դասերը, չհաճաված այն օրերը, երբ հիվանդությունն է ստիպում: Կամ էլ այլ թե ինչ էր ասում՝ արդեն ինձ. «Եթե զղանալը չի կարող ինձ իրեն հրաման սալ եւ այն կատարել, ուրեմն զղանալը չէ»: Դա նույնակն է, որ ինձ ինձ ղեկ էր հրամայում «ոսփ» ու տեղումնեղը վեր թռչեմ: Բայց ես այդ նույն անուն եմ արդեն համարյա յոթանասուն տարի: Նույնիսկ երբեմն կնոջս եմ խնդրում, որ ասի. «Վեր կաց, մեկ երկու, երեք»: Եվ վեր եմ կենում, որովհետեւ դասերն են հիշում: Բայց դե, միայն դա չէ: Մի անգամ, Բայթիկ նավաստիից զորացրվելուց հետո ընկերներիս հետ Ստեփանակերտում խմել էինք մեծ խմելու աստիճան: Պատյա համբերեց, մի՛նչեւ արքանացա: Մի բաժակ ջուր լցրեց, սկզբ խմեմ: Մի առակ դասերն արժանի ու զղանալու մասին եւ հանգիստ, ճիշտ է՝ ուսարդունով գնաց բանջարանոց, որտեղ աշխատում էր առավոտից երեկո: Եվ այդ օրից, հենց որ խմելու ընթացքում վրա է հասնում չափն անցնելու դասերը, ես հիշում եմ դասերիս եւ սեղմում արգելակները: Իսկ ճանփորությունների ժամանակ ընդհանրապես «չոր օրենք» են հայտարարում:

հային օրագրագրության ռաիվիս» ծովերի վրայով բարդ դայանդներում թռչելու ռեկորդների սահմանման գծով: Բայց իր փառքը նվաճեց այնուամենայնիվ «Ջիդիս Մոթ» նավերով: Երկրորդ համաշխարհային պատերազմի սկզբում փորձեց որդես կամավոր ընդգրկվել Թագավորական ռազմածովային ուժերում, բայց խանգարեցին սարիքը, առողջությունը եւ վաս տեղությունը: Եվ այնուամենայնիվ ընդունեցին որդես օդայինների դասարանում վարդիսի: Ուսումնասիրելով Չիչեստերի կենսագրությունը, ես եկա այն եզրակացության (արդեն որոտոր անգամ), որ հանրակրթական ուսուցումը (մանավանդ խորհրդային մոտեցում) անհրաժեշտ է, բայց հետո զանգվածային կարգով, ամեն գնով այստեղ ասած էլիսար բուհեր ընդունվելը (որդես օժի կամ հանրային հեղինակություն), մեղք ասած՝ ասվածա-հաճո գործ չէ: Չէ՞ որ յուրաքանչյուրն ունի իր ուղին, Աստու սված կայծը, որ անվանում ենք կոչում: Եվ ղեկ չէ նախանձել նրանց, ովքեր հաջողության են հասնում քիզեստում, իսկ դու չես կարող: Ինձը՝ Չիչեստերը փորձել է ամեն ինչ՝ ինձ իրեն զսնելու համար: Նա գիտակցում էր, որ առեսրակային գործերում ինձը դարձապես նահապետ է: Ի բնե անասան, ունակ հաճված վարկյանների ընթացքում որոշում ընդունելու օրանավի կամ առաջադասավի ղեկի մոտ, նա հանկարծ փոխվեց եւ դարձավ «մի տեսակ ուրիշ» (իր իսկ բաները), անվճռական, երբ խոսքը դրանական խնդիրների կարգավորման մասին էր, կամ էլ երկարաժամկետ ծրագրման (սա արդեն հոգեբանների կարծիքն է, որոնք մանրագին ուսումնասիրել էին ծովագնա-

իմաստը: Արդե՛ր ղեկ է ինչի այստեղ. «Տեղ, փրկիր մեզ մահից, ֆանի դեռ ինձներս դասարան չենք դրան»:

Եվ սկսվեց ասվածային, եթե չասեմ կոնկրետ փոստային հոգեբերական: Դե՛նց այդ ժամանակ էր, որ Շելլան եւ որդին՝ Ջիլը, ամեն ինչուն օգնելով Չիչեստերին, հասկացան, թե ինչ չլաված հզորության կամ է արդուն հարազատ մարդու փխրուն ու նիսար մարմնում:

Ոչ, այստեղ մեջ սխալ չկար: Բժիշկները դարձաբար զննում էին նրան: Մտադարձ նույն ուռուցքն էր: Բայց ահա կանգ էր առել բուն ուռուցքի աճը, զարգացումը: Նա իրեն թույլ չէր տալիս հանգստանալ: Ռեկորդը հաջողում էր ռեկորդին: Ծաղում էր: Ծաղում էր հասցնել: Ծաղում էր նվաճել իր բարձունքը, հասնել, ինչպես Այվազովսկին իր «Ինձերող ալիֆին», ինչպես Սերվանեստը՝ «Դոն Կիխոտին», Շեքսպիրը՝ «Փոքրիկն» (ի դեպ, Չիչեստերի ամենամիտած գործը Շեքսպիրից): Եվ ամենագլխավորը, նախադասարանում էր իրոք հաղթել ինձ իրեն, հաղթել իր դասարանին: Ամեն ինչ նորացրեց իր թվով չորրորդ «Ջիդիս Մոթ»-ում, որի երկարությունն ավելի քան տասնվեց մետր էր եւ հաճավարկային ֆաշին ավելացրեց ես մեկ տոննա «սեփական» արժի՛ճ՝ նավախելում: Եվ կատարեց անհնարին: Ամենաբարձր տեղումը շուրջերկրյա նավարկություն գործեց: Նա արդեն վաթսուհինգ տարեկան էր: Բոլոր երկու հարյուր ֆանհինգ օրերի ընթացքում իրեն նորմալ էր զգացել: Թերթերն այն ժամանակ գրեցին, թե դիմադրողները տեսան սանջախար, հյուծված ծերունու՝ սասնեկունասնյա աղիֆ բաց խոցով: Նա գլորվում էր մեծական գլխադասից եւ խեղդվում էր ասքմայի նոտայից: Դա թերթերն իր հիշատակը, այլեւ ինձ իրեն հաղթելու դասեր: Իսկ ոգու եւ կամքի դեղի մասին մեծան դասերը, անմոռանալի Գարեգին Նժդեհի ողնմամբ, ղեկ էր ղե միայն առանձին մարդկանց, այլեւ ամբողջ ժողովրդի:

Ջոնգ ՎԱԿՏԱՆ
«Արմենիա» առաջադասումով, Խաղաղ օվկիանոս

Լույս տեսավ Ջեյմս Ջոյսի «Ուլիսես» վեպի հայերեն թարգմանությունը (թարգմանիչ՝ Մամվել Մկրչյան)

Ջեյմս Ջոյսի «ամենադժվար ընթերցելի» համբավ ունեցող «Ուլիսես» վեպի թարգմանությամբ հայերենը միացավ այն երկու սասնյակ լեզուներին, որոնք հաղթահարել են այս մեծանուն գրողի ստեղծագործության թարգմանական դասերը: 1922-ին լույս տեսած այս ծավալուն ստեղծագործությունը (ավելի քան 700 էջ) համարվում է ոչ միայն մոդերնիստական գրականության գլուխգործոց, այլեւ մշակութային կոթող, որը, շատերի կարծիքով, կամխորհել է գրականության հետագա ուղին: Այն, սակայն, շարունակում է մնալ ուսումնասիրության անառաք աղբյուր: Լուսանցային ծանոթագրություններով հայերեն թարգմանությունը հրատարակվում է «Տղազություն ըստ դասագրքի» եղանակով: «Հայրադեմ» տպագրատան շնորհիվ գիրքը հավանում է դառնալ տղազական բացառիկ մտու: Գիրքը գրախանութներում չի վաճառվելու. այն կարելի է ձեռք բերել՝ գրանցելով դասվերը հետեւյալ կայքէջում <http://www.samvelmkrtchyan.am>:

Երեք մեդալ Սամբույում

Սամբույում անցկացված ազատ ոճի ըմբամարտի Գրան Դրիի խաղարկության 2-րդ փուլում մրցագորգ դուրս եկած հայաստանցի ըմբամարտիկները երեք մեդալ են հաջողությամբ հաղթել: Առավել հաջող էր Սուսան Մուրադյանի Եվրոպայի մրցումը, որը մինչև 74 կգ քաշայինների մրցակետում հաղթելով բոլոր մրցակիցներին, կանգնեց զոսկի մասկուլանդի վերին ասիաներին: Նա դարձավ առաջինը ոսկե մեդալով և 2000 դոլարով:

Հայաստանի դրեյի մեդալները հանդես եկող ռուսաստանցի մեկ այլ ըմբամարտիկ Աննա Բասիլովա գերմանացիների մրցակետում արժանացավ արծաթե մեդալի: Բրոնզե մեդալակիր դարձավ Սիհան Ջաբրայանը (55 կգ):

Ուժերի փորձարկումը ձախողվեց

Արթուր Աբրահամյանը չհաջողվեց լիովին իրագործել իր ծրագիրը և ուժերի լիակատար փորձարկում կատարել Սեֆան Բոժիչի հետ կայացած 10-նստում դասը մենամարտում: Երկրորդ ռաունդում խորվաթ բռնցքամարտիկ Աբրահամյանը հարվածելու վնասեց ձեռքը և հրաժարվեց մենամարտից: Մրցակիցները Աբրահամյանին ժողովրդական նոկաուտով հաղթանակ գրանցեցին, որը դրոֆեսիոնալ դիզոնում անցկացրած 34 մենամարտում 32-րդն էր:

Սակայն այդ հաղթանակը բնավ էլ չուրախացրեց Արթուրին, քանի որ նա մտադրվել էր Բոժիչի հետ մենամարտում փոխել մարտաձևը, հենց սկզբից ագրեսիվ մարտ վարել, ստուգել իր դասընթացի մակարդակը մայիսին Անդրե Ուորդի հետ կայանալի վճռորոշ մրցամարտից առաջ: Չի բացառվում, որ մինչև մայիս Արթուրը ես մեկ մարզումային մենամարտ անցկացնի:

Դավթյանն ու Նազարյանը կրկին մրցանակակիրների թվում են

Բուդապեշտում անցկացված ձյուդոյի աշխարհի գավաթի խաղարկության հերթական փուլում կրկին հաջող հանդես եկան Հովհաննես Դավթյանն ու Արմեն Նազարյանը՝ դառնալով մրցանակակիրներ:

Մինչև 60 կգ քաշային կարգում Հովհաննես Դավթյանը հաջողությամբ հաղթելով հունգարացի Ֆրիգիես Սարոյին, ուկրաինացի Անատոլի Լասկուսային, վրացի Բեթլիլ Ընուկանին և բրազիլացի Ֆելիպե

դուրս մղեց դոմինիկացի Պեդրո Ջակինտին, Ղրղզստանի ներկայացուցիչ Իսլամ Բալիյունովին ու ֆրանսիացի ժուլիեն Օսավիանին: Կիսաեզրափակիչում Նազարյանը դարձանով ճապոնացի Տունոկեյ Մուրիչիային, որին զիջել էր նաև Փարիզում կայացած «Մեծ սպորտի» մրցաժամի եզրափակիչում: Արմենը 3-րդ ստեյի համար գոտեմարտում հաղթեց հունգարացի Ջոթան Գորջանային ու արժանացավ բրոնզե

Հաղթեց միայն «Փանձասարը»

Արեւելյան ռուսաստանցիական հավաք անցկացնող հայկական ակումբները ուժերի հերթական փորձարկումներն իրականացրին: Մեքսիկոյի հաղթանակ տոնեց միայն Կառլան «Փանձասարը», որը 4-0 հաշվով ջախջախեց «Կոլյա Սովետսկի» երիտասարդական կազմին: Առաջին խաղակետում մրցակցի դարպասը գրավեցին Արթուր Զոհարյանն ու Արսեն Ալեքսանյանը: Ընդմիջումից հետո Զոհարյանն ու Սարգիս Մովսիսյանը ես 2 գոլ խփեցին: Հաջորդ հանդիպումը կադանցիները կանցկացնեն փետրվարի 16-ին, իսկ 3 օր անց կուղեւորվեն Ազգաբաղ՝ մասնակցելու «Թուրքմենբաշու գավաթի» խաղարկությանը:

Անթալիայում «Բանանցի» մրցեց Ռուսիայի բարձրագույն խմբի ներկայացուցիչ «Գլորիա Բիստրիցայի» հետ ու զիջեց 1-2 հաշվով: Ստեփան Կուզմանովսկին առաջին խաղակետում դաժան էր մտնում քիմի հիմնական կազմը, որն ընդմիջման զնաց 1-0 հաշվի ժամանակ: «Բանանցի» աչի ընկավ իսպանացի Ալեքսանյանը:

Երկրորդ խաղակետում «Բանանցի» կազմում հայնվեցին մի խումբ երիտասարդ ֆուտբոլիստներ: Ռուսիանցիներին հաջողվեց 2 գոլ խփել ու հաղթանակ տոնել: Նեմո, որ «Բանանցի» կազմում բացակայում էր Արսեն Բալաբեկյանը, որը փորձաքաշում է անցնում «Տրվենա Ջվեդոյայում»: Հաջորդ խաղը «Բանանցի» կանցկացնի փետրվարի 16-ին Բելառուսի «Նաֆթա-Նի» հետ:

Թուրքիայում 2-րդ խաղն անցկացրեց «Շիրակը»: Բրեստի «Դինամոյի» հետ հանդիպման 1-ին կեսին Սամվել Պետրոսյանը դաժան էր դուրս բերել 2-րդ կազմը, որում ընդգրկվել էր նաև բրազիլացի Տիագո Լոպեսը: Առաջին խաղակետում ավարտվեց 1-2 հաշվով: Շիրակցիներին գոլի հեղինակ դարձավ Բենջամին Կաբու-

գոն: Ընդմիջումից հետո թեև «Շիրակը» խաղաց հիմնական կազմով, սակայն հաշվի մեջ փոփոխություն տեղի չունեցավ: Փետրվարի 16-ին «Շիրակը» կմրցի Գրոդնոյի «Նեմանի» հետ:

«Միկան» և «Ուլիսը» խոսքը հաշվարկում դարձվեցին: «Միկան» 0-3 հաշվով զիջեց չեխական «Վիկտորիային»: Առաջին խաղակետում 2 գոլ խփեց Ռեժեկը, ընդմիջումից հետո աչի ընկավ Կոմենչիկը: «Ուլիսի» ֆուտբոլիստները 4 անդամասխան գնդակ ընդունեցին Սանկս Պետերբուրգի «Ջենիթի» երիտասարդական կազմի հետ մրցակետում:

Հայ Եվրոպայի հաղթարձակը Եվրոպայում

Մոսկվայում ընթացող Եվրոպայի «Արեւելյան» մրցաժամի հերթական 3 տուրնում ուժեղագույնների խմբում հանդես եկող հայաստանցի 3 Եվրոպայի խմբի հանդես եկավ Տիգրան Պետրոսյանը՝ վասակելով 2 միավոր: Նա հաշտություն կնքեց Դինիս Անդրեյկինի և Ալեքսանդր Մոսիյուկի հետ, իսկ 6-րդ տուրում հաղթեց Սանդրո Մարեկոյին: Պետրոսյանը 4-րդ միավորով 21-րդ տեղում է:

Նույնպես միավոր ունի նաև 24-րդ տեղում ընթացող Սեբեյ Մովսիսյանը: Նա բոլոր երեք մրցաժամերում էլ հաշտություն կնքեց մրցակիցների՝ Իվան Սալգադոյի, Չանդա Սանդի-Կոստի և Սաֆին Ռոզեյեյի հետ:

Ալեքսի Գրիգորյանը 4-րդ տուրում անդրանիկ դարձրեց իր կրեց ժուռնալիստ Չոռոկի հետ մրցակետում, այնուհետև միավորը կիսեց Ալեքսանդր Խալիֆանի և Բուրիս Պրեդրեչի հետ: Գրիգորյանը 3 միավորով 36-րդ տեղում է:

Անհաջող հանդես եկավ բրազիլացի Գրիգոր Սեւակ Մխիթարյանը: Նա դարձավ Լիդեր Դինգին ու Մարկուս Բաբերին, հաղթեց Յուս Զիսային: 2,5 միավորով Մխիթարյանը 60-րդ տեղում է:

Ուժեղագույնների մրցաժամի առաջատարը 5 միավոր վասակած Լեոնարդո Լիեմն է: 4,5-ական միավորով նրան հետամուտ են Դենիս Խիսմանովսկին, Սիլվիոյի Կոբալիան, Եվգենի Տոմաշեւսկին, Նիկոլայ Վիսոկին ու Ռուսաստանի Կասիմ-Ջանովը:

Եվրոպայում 5 միավորով Դարվին Լայոլի, Յան Կեմնի և Դորիան Ռոզոգենկոյի հետ գլխավորում է ադրեսակը: Զոբանջյանը հերթական 3 տուրում 2,5 միավոր վասակեց: Նա հաղթեց Ալեքսանդր Կարապետյանի և Զայու Զիսային, հաշտություն կնքեց Յան Կեմնի հետ:

4,5 միավորով առաջատարներին հետամուտը 6 Եվրոպայի խմբի թվում է ռուսաստանցի Պոլոս Նահապետյանը: Նա Պոլոս Գոմեսին զիջելուց հետո հաղթեց Նիկոլայ Մասիյանին և Սեբեյ Պավլովին:

Հայաստանցի Եվրոպայի խմբի առավել հաջողը Հովիկ Հայրապետյանի էլույթն էր, որը 3 անընդմեջ հաղթանակ տոնեց Ռոման Օզանիսին, Յուս Կամին և Տոկ Դելեմաների նկատմամբ: Հովիկը մինչև այդ ընդամենը կես միավոր էր վասակել:

2,5-ական միավոր վասակեցին Վահե Բաղդասարյանն ու Դավիթ Պետրոսյանը: Վերջինս 4 միավորով 18-րդ տեղում է:

Եվրոպայի մրցաժամում հիմնալի են հանդես գալիս Արթուր Դարապոյանը, Տիգրան Սիմոնյանն ու Դավիթ Շահինյանը: Առաջին տեղում 5,5 միավորով գլխավորում են ադրեսակը, Դավիթը 5 միավորով 3-րդ տեղում է: Արթուրն ու Տիգրանը 3 անընդմեջ հաղթանակ տոնեցին: Արթուրը հաղթեց Վիկտոր Պրոսկինին, Վալերի Արսանովին և Վարդան Խոջայանին: Վերջինս 4 անընդմեջ հաղթանակներից հետո առաջին դարձավ Պետրոսյանը մասնեց Էդուարդ Բարսամյանին, Սոխեյ Կազանկինին և Բյարկե Ենեսին: 7-րդ տուրում Դարապոյանն ու Սիմոնյանը մրցելու են միմյանց հետ: Դավիթ Շահինյանը նախ ոչ-ոքի խաղաց Ֆարհան Սոհանադի հետ, ապա հաղթեց Վալերի Արսանովին և Աննա Բուրասովային: Առաջատարներին հետամուտը Եվրոպայի խմբի թվում են 4,5 միավոր վասակած Արմեն Պոլոսյանը, Վարդան Խոջայանը և Սարգիս Մանուկյանը:

Կիսադային, մեծ եզրափակիչ: Վճռորոշ գոտեմարտում հայ ձյուդոյիստ մրցակիցը ճապոնացի Հիրոֆումի Յամանոսուն էր, որին Դավթյանը դարձվեց ու արժանացավ արծաթե մեդալի: Հովհաննեսը նաև վարկահաղթեց 60 միավոր վասակեց՝ հիմնալի հնարավորություն ստանալով դայվարելու 2012-ի Լոնդոնի ամառային օլիմպիադայի ուղեգրերի համար:

Մինչև 66 կգ քաշային կարգում Արմեն Նազարյանը դարձավ բրոնզե մրցանակակիր: Նա մինչև կիսաեզրափակիչ հաջողությամբ դայվարեց

դարձել: Նազարյանը վարկահաղթեց 40 միավոր վասակեց:

Համբարձում Տոնոյանը (66 կգ) և Ռոբերտ Վարդանյանը (73 կգ) 2-ական հաղթանակ տոնելով, դարձվեցին 1/8 եզրափակիչում: Իսկ ահա Արթուր Բաղդասարյանը (73 կգ) և Հակոբ Առաքելյանը (100 կգ) դայվարեցին դուրս մնացին առաջին փուլից հետո՝ զիջելով մրցակիցներին:

Ավասիայում անցկացված ձյուդոյի կանանց աշխարհի գավաթի խաղարկության հերթական փուլում Գայանե Հարությունյանը (48 կգ) դարձվեց առաջին գոտեմարտում:

Էլիան հանգրվանեց 9-րդ տեղում

Իսրայելյան Բոլոնիա ֆուտբոլում ավարտվեց Եվրոպայի միջազգային մրցաժամը, որում Հայաստանը ներկայացրին Էլիան Դանիելյանն ու Հրայր Սիմոնյանը: Էլիանը, որ մրցաժամի ընթացքում առաջատարների խմբում էր, վերջնազոնում թուլացրեց Տեմոյանը և 9 հնարավորից վասակելով 6 միավոր, գրավեց 9-րդ տեղը: Վերջին 3 տուրում նա հաշտություն կնքեց Դավիթ Ալեքսանյանի և Սարգիս Բրունելի հետ, դարձվեց Ռուսոնի Սալվադորին:

Հրայր Սիմոնյանը 5,5 միավորով գրավեց 29-րդ տեղը: Ի սարբերություն Էլիանի, Հրայրը լավ հաջող անցկացրեց վերջնազոնը: Նա հաղթեց Ֆարիդին Ֆրիգիեսին, Անտոնոս Կարուսային, ոչ-ոքի խաղաց Մաուրո Կասադեի հետ:

Մրցաժամի հաղթող ճանաչվեց Ալեքսեյ Դեբելը՝ 9 հնարավորից վասակելով 7 միավոր: Նա հաղթեց Իգոր Նաումկինին, հաշտություն կնքեց Ալեքսանդր Դելչեպի և Էդուարդոս Ռոզենսայիսի հետ:

«Արարատ» միայնակ է մնացել

Այս օրերին ֆուտբոլի Հայաստանի բարձրագույն խմբի թիմերից միայն «Արարատ» է մարզումները Եվրոպայում: Մյուսներն ռուսաստանցիական հավաք են անցկացնում արեւելյանում: Արարատցիներն առաջին փուլում են ընկերական հանդիպումներ անցկացնել 1-ին խմբի թիմերի հետ: «Միկան-2»-ի հետ կայացած խաղում դարձան մրցակցի անառիկ: «Արարատ» մարզումները կարողանալի Արմավիրում:

Շուտով «Արարատ» հետ դայվարեց Եվրոպայում: Մյուսներն ռուսաստանցիական հավաք են անցկացնում արեւելյանում: Արարատցիներն առաջին փուլում են ընկերական կիլիկիացիներ Մարիկ Սկրսումյանը, Արթուր Ավազյանը, Մխիթար Գրիգորյանը ու Նարեկ Զարսամյանը: Մոյսավում է, որ մոտ օրեր արեւելյան մի ֆանի ֆուտբոլիստներ կժամանեն:

Ռոնալդոն հրաժեց կես ֆուտբոլին

Բրազիլացի հանրահայտ ֆուտբոլիստ Ռոնալդոն հայտարարել է մեծ ֆուտբոլին հրաժեց չալու մասին: 34-ամյա ֆուտբոլիստը վնասվածքների դաժանաբանություն է ավարտել ելույթները:

«Ժամանակն է ավարտել ելույթները: Այլևս ի վիճակի չեմ Եվրոպայում: Մրցաժամի սկզբում ցանկանում էի խաղալ, սակայն չեմ կարող: Ինձ մոտ ոչինչ չի ստացվում խաղադաշտում», նշել է Ռոնալդոն:

Անցած շաբաթ 34-ամյա ֆուտբոլիստի հասցեին ֆուտբոլիստի մի քանի փոփոխություններ է եղել: Ռոնալդոն 15 գնդակով աշխարհի առաջնությունների եզրափակիչ փուլի մրցումների լավագույն ռեկորդիստ է: 2002-ի աշխարհի առաջնությունում նա 9 գնդակով ճանաչվեց լավագույն ռեկորդիստ: 1998-ին Ռոնալդոն ճանաչվել է աշխարհի առաջնության լավագույն ֆուտբոլիստ, 3 անգամ արժանացել է աշխարհի լավագույն ֆուտբոլիստի «Արժանանդե գնդակ» մրցանակին, 2 անգամ դարձել է «Ոսկե գնդակի» դափնեկիր:

1993-ին բրազիլացի ֆուտբոլիստը ժողովրդական էր Եվրոպայում՝ «Կրակեյրոյի» մարզաժամի փոխելով իրականում «Եվրոպայի» մարզաժամիստ: Այնուհետև նա հանդես եկավ «Բարսելոնայում», «Ինտերում», «Ռեալում» և «Միլանում»: 2009-ին Ռոնալդոն վերադարձավ հայրենի օգնելով «Կորինթիանսին» նվաճելու Բրազիլիայի գավաթը: Բրազիլիայի հավաքականում նա 97 խաղում 62 գոլ է խփել:

Օրվա հետքերով

Խելքի աւեցեմ

Ավագ սերունդն անկասկած հիշում է, թե ինչպես էր խորհրդային դարձնակալական ֆարգոնությունը աշխարհի բոլոր արեւմտյան ու սարափները, ինչպես նաև՝ հանցագործությունները վերագրում «նեխած կառնիկալիզմի» երկրներին:

Որդես կանոն, այդ հարձակումները նախորդում էին ԽՍՀՄ-ում ինչ-որ արտառոտ իրադարձությունների կամ հաջողություն կոմունիստական վարչակազմի հասցեին Արեւմտից հնչած արդարացի ֆնադատություններին:

Այսօր, բարեբախտաբար, ժամանակներն այլ են: Աշխարհն այնքան բաց է, որ անկասկած կարող է լինել, որ այնքան արագ են, որ խելքը գլխին ոչ մի երկիր այնքան չի փորձում սեփական թերությունները վերագրել ուրիշներին: Խոսքը, սակայն, խելքը գլխին երկրների մասին է: Իսկ Ադրբեյջանը հազիվ թե հնարավոր լինի այդ ցարփն դասել:

Շուրջ 10 օր առաջ Ադրբեյջանական անկախ կամ ընդդիմադիր ժամանակակից քաղաքացիական շարժումները, որ WikiLeaks-ի սրամարտության ակադեմիայի փաստաթղթերից մի ֆանիսի հեղինակ, Բաբկոն ԱՄՆ նախկին դեսպան Էն Դերսին վաճառեցին հոգով զեկուցագրերից մեկում շեշտեցին ԱՖղանստան-Իրան-Ադրբեյջան, այնտեղից էլ՝ Ռուսաստան եւ Եվրոպա թմրամուտների,

հակադեմոկրատիկ մասնաճյուղի գոյության հարցը:

Ադրբեյջանական աղբյուրների փոխանցմամբ, դիվանագետը նշել էր, որ Ադրբեյջանի մասնաճյուղի կոմիտեան եւ սահմանադրական հարցեր, ի տարբերություն ԱՄ նախարարության, վաս են կասարում իրենց դատարանությունները: ԱՄՆ նախկին դեսպանը ասել էր, որ թմրամուտների մասնաճյուղը արագաճող էր 14 միլիարդ դոլար:

Հունվարի 28-ին Միացյալ Նահանգների դեսպանատնում իր ֆալսեթներին եւ արեւմտյան գործարարներին զգուցացրել էր Ադրբեյջանում հավանական ահաբեկչություններից: Այդ հորդորին միացել էր նաև Մեծ Բրիտանիայի արտաքին գործերի նախարարությունը:

Ըստ «Մուսավաթ» կուսակցության դատաբանների, չնայած դատաբանական Բաբկոն խնդրանքներին, ամերիկյան կողմն Ադրբեյջանի իրադարձություններին այդպես էլ որեւէ հավելյալ տեղեկություն չի սրամարտել, ոչ էլ դիվանագիտական բացատրություն է սվել, թե «հնարավոր ահաբեկչություններից իր ֆալսեթներին զգուցացնելու ինչ հիմքեր ունեցել»:

Իրավիճակն այնքան մութ է, որ իրադարձության խոսակցող-ֆալսեթները Կաֆա Գուլուզադեն ասում է,

թե «սացվում է, որ Բաբկոն անվտանգ ֆալսեթ է, եւ հիշեցնում մի ֆանի սարի առաջ Նախարարի ակադեմիայում տեղի ունեցած ահաբեկչությունը»:

Անկասկած, տեղեկատվական դատարանը արագաճող վարկածներն ադրբեյջանական հանրության մեջ անհանգստություն է բուռն ֆնադատումների տեղի են սվել: Եվ այստեղ է, որ իրադարձությունը զգացել է խորհրդային «փորձի» կարիքը:

1news.az-ը հրատարակել է ոմն Թիմուր Ռզաեյի «վերլուծականը», որով, ոչ ավել, ոչ դակաս, «զուգահեռներ են անցկացվում Լեռնային Ղարաբաղի եւ Աֆղանստանի միջև»: Ռզաեյը նախ ֆնադատություն է WikiLeaks-ի տեղեկությունը, հարցը ներկայացնում այնպես, որ «Լեռնային Ղարաբաղը, որտեղ 141 հազար մարդ է աղոթում, չի կարող յուրաքանչյուր օր իր հազար ունեւնալ 2240 դոլարի տարեկան արտահանում»: Ինչո՞ւ չի կարող Ռզաեյն այդ հարցին չի դատարանում՝ հղանցիկ ակնարկելով միայն, որ «Լեռնային Ղարաբաղում ու գործարանները չեն աշխատում»: Ըստ Բաբկոնի «մեկնաբանի»՝ այդ գուժարները «հնարավոր է վաստակել միայն թմրամուտների իրացմամբ»:

Այստեղ է ձիվանդի ասել խելքի աւեցեմ: Փաստը չունի, օտար մասնակի հրատարակումները մեծա-

փոխում է, հենվում միայն «Ադրբեյջանի ուժային կառույցների տեղեկատվության վրա», բայց «զուգահեռը» համարում «միանգամայն սրամարտական»:

Սա առիթ է, որդեսուցի ես մեկ անգամ ընդգծել, որ համաշխարհային մամուլում բազմիցս է արժանանում Ադրբեյջանի եւ ծայրահեղական իսլամականության շարժումների թեման: Մասնավորապես, զարգանի չէ, որ Յեյլյար Ալիեյի անմիջական իմացությանը ՆԳ փոխնախարար Ռոզաեյի Զավադովը Աֆղանստանից հազարավոր մոջահեդներ է ներգրավել դարաբաղյան դատարանում: Հայտնի է նաև, որ չեչենական զինված խմբավորումների համար Բաբկոն եղել է հարազատ ֆալսեթ, որտեղ նրանք են հանգստացել, եւ բուժվել են:

Շատ հնարավոր է, որ աֆղան մոջահեդների մի մասը, ինչպես նաև որոշ չեչեն ահաբեկիչներ առ այսօր մասնական կառույց են Ադրբեյջանի հետ: Թերեւս հենց նրանք էլ աղափարում են թմրամուտների արտահանումը Աֆղանստան-Իրան-Ադրբեյջան երթուղով:

Ինչ վերաբերում է Ռզաեյի երկրորդ «զուգահեռին», ըստ որի «Լեռնային Ղարաբաղը «համեմատում է Աֆղանստանի հետ», ապա դա արժանի է միայն ֆանտազմի: Բավական է

ասել, որ մասնական վանդալիզմ Լեռնային Ղարաբաղի իրադարձության տարիներին, երբ փարափի էր վերածվել Շուշիի Ղազանչեցոց եկեղեցին կամ Պայթեցվել են Նելսոն Ստեփանյանի եւ Իվան Թեոֆիլովի կիսամուկները:

Եվ վերջին շեշտարկումը. «Ենի Մուսավաթ» թերթը գրում է, որ Թուրքիան եւ Եգիպտոսում տեղի ունեցած իրադարձությունների հետ կապված՝ «ադրբեյջանական օլիգարխները հայտնվել են ծանր կացության մեջ»: Ըստ թերթի աղբյուրների՝ մանավանդ Մուրադաբադի հրաժարականից հետո Բաբկոն օդանավակայանից դեղի փոխարկում եւ նրանք թիզեցրել կարողանալու անձանց թռիչքների անմախաղեղ հաճախականությունը»: Լրատվամիջոցի «վաստեղի եւ իրավասու գուցակիցները» դա լրատվամուտներ են նրանով, որ «կոռուպցիոն ծանադարհով ձեռք բերված գումարները փրկելու համար օլիգարխները ցատկում են հայտնի բանկային հաշիվներից դրամ տեղափոխել այլ վայրեր»:

Իսկ զուցե դրանք հենց «հերոհային» փողեր են: Եվ հայրենական արտադրության օլիգարխների համար «այլիքի» աղափարելու համար է, որ «ազն-սաս»-ը Լեռնային Ղարաբաղը «համեմատում է Աֆղանստանի հետ»:

ՎԱՏԻՄ ԱՅԵՆԵՅԵՆ

Ազգ-ի 20-ամյակ

Երգիծանկարների ցուցահանդես

Foto by G. Zuparyan

Ցուցահանդեսում կներկայացվեն զույգ երգիծանկարիչների սարքեր սարհներում «Ազգ» օրաթերթում լույս տեսած երգիծանկարներից ընտիր մուտներ:

Բացումը՝ 16 փետր. 2011, ժամը 17:00-ին, Թեֆեյան կենտրոնի ցուցասրահում: Ցուցահանդեսը կարունակվի եւս 2 օր, 17 եւ 18 փետրվարին:

Մուտքը՝ ազատ:

Կորել է

«Արեւիկ Լուսինե» ՍՊԸ-ի (ՀՎՀՀ 00814094), ՀՀ ֆին. նախարարության կողմից 10.04.2009թ. սրված ՀՆ 203 լիցենզիան: Համարել անվավեր:

Բաց մրցույթ

ՀՀ հատուկ ընկնական ծառայության հատկապես կարևոր գործերի ընկնի թափուր պաշտոնի համար

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՀՀ հատուկ ընկնական ծառայության հակադեմոկրատիկ գործերի ֆննիչ մեկ թափուր դատարանի համար անցկացվող բաց մրցույթի մասին

Պատճեն զբաղեցնելու համար մասնագիտական գիտելիքների և աշխատանքային ունակությունների վերաբերյալ ներկայացվող տահանգները.

- Հատուկ ընկնական ծառայությունում ծառայության կարող է անցնել Հայաստանի Հանրապետությունում մասնավոր ընկնական ծառայության մասնակցությամբ ընկնական կառավարման մասնագետի բարձրագույն իրավաբանական կրթության ունակությունն ապահով կամ մասնագիտական օտարերկրյան դատարանում ձեռք բերած, որի ձևանշանն ու համարժեքության հաստատումը Հայաստանի Հանրապետությունում իրականացվել է օրենքով սահմանված կարգով, Հայաստանի Հանրապետության 60 սարին չընթացած այն ֆալսեթներին, ով՝
  - անցել է դատարանի զինվորական ծառայություն (բացառությամբ իրական սեռի անձանց) կամ դառնալուց օրը սրա է,
  - ֆորմալ է և գրական հայերենին
- Չունի Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2008թ. փետրվարի 13 թիվ 143-Ն որոշմամբ հաստատված ցանկով հատուկ ընկնական ծառայության մասնակցի դատարանում նախնական խնդրական արտահանում եւ իրականությունները
- Հատուկ ընկնական ծառայության դատարանի կարող են նախնական ընկնական «ա» ենթակետի տահանգներին չհամապատասխանող, սակայն դիմելու տահին «Ձիմադարության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 12-րդ հոդվածի 1-ին մասի «բ-ե» կետով նախնական հիմնով դատարանի զինվորական ծառայությունից ազատված կամ 13-րդ հոդվածի համաձայն՝ մինչեւ 27 սարին լրամալը դատարանի զինվորական ծառայության գորակնից սարկետում սացած և տահանգազում հաշվառված անձինք:
- Հատուկ ընկնական ծառայությունում ծառայության չի կարող անցնել այն ֆալսեթներին, ով՝
  - մինչև նախնական ընկնական դատարանի կամ ընկնական առնվազն 3 սարվա սատ,
  - դատարան կարգով նախնական է անգործունակ կամ սահմանափակ գործունակ,
  - դատարան կարգով գրկվել է ֆալսեթաբանական կամ այլ ծառայությունում դատարան զբաղեցնելու իրականությունից,
  - դատարանվել է հանցագործություն կատարելու համար՝ անկախ դատարանությունը սահմանված կարգով հանված կամ մարված լինելու հանգամանից,
  - զեմվում է ֆրեական հետադիման մեջ,
  - չի համապատասխանում 1-ին կետով սահմանված տահանգ նե ին:
- ՀՀ հատուկ ընկնական ծառայության հակադեմոկրատիկ գործերի ֆննիչ թափուր դատարանի համար ներկայացվող փաստաթղթեր՝
  - դիմում՝ ուղղված Հայաստանի Հանրապետության հատուկ ընկնական ծառայության մեջին,
  - անձը հաստատող փաստաթուղթ և դատարան,
  - բարձրագույն իրավաբանական կրթության առկայությունը հավաստող փաստաթուղթ և դատարան,
  - աշխատանքային գրկույկ և դատարան կամ ֆալսեթ,
  - «Հատուկ ընկնական ծառայության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 6-րդ հոդվածով նախնական կարգով դատարանի զինվորական ծառայություն անցած լինելը կամ դատարանի զինվորական ծառայությունից ազատված լինելը կամ սարկետում ունեւնալը հավաստող փաստաթուղթ և դատարան (թե իրականությունը արական սեռի է),
  - Տեղեկանք՝ ֆննիչի դատարանում նախնական խնդրական արտահանում եւ իրականությունների բացակայության մասին՝ համաձայն Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2008թ. փետրվարի 13 թիվ 143-Ն որոշման,
  - հայտարարություն՝ դատարանված կամ դատարանությունը սահմանված կարգով հանված կամ մարված չիմնելու մասին,
  - երկու լուսանկար՝ 3x4 չափի

Հավանությունը փաստաթղթերը ներկայացնում է անձամբ:

Մրցույթն անցկացվում է հարցազույցի տահանգով, որն իրականացվում է հատուկ ընկնական ծառայության մեջին կողմից հաստատված՝ ծառայության ծառայողների ատեստավորման ծրագիր-հարցազույցի հիման վրա

Մրցույթն անցկացվելու է 2011թ. մարտի 15-ին՝ ժամը 11:00-ին, ՀՀ գլխավոր դատարանի գրկույթում /Վ.Սարգսյան 5/, ՀՀ հատուկ ընկնական ծառայություն (5 -րդ հարկ)

Փաստաթղթերի ներկայացման վերջնական է համարվում 2011թ. մարտի 03-ը

Մրցույթի նախատեսարանական աշխատանքներն իրականացնում է ՀՀ հատուկ ընկնական ծառայության աշխատակազմի անձնակազմի բաժինը /հեռ. 511-684, 511-662 /

Նոր ընթացակարգով թուակների ստանան մասին

2011 թ-ից Հայաստանի Հանրապետությունում գործում է ՀՀ ֆինանսական համակարգի միջոցով կենսաթուակների վճարման նոր ընթացակարգ, որն իրականացվում է ՀՀ սարածին գործող բանկերի եւ վճարահաշվարկային կազմակերպությունների միջոցով:

Ներկայումս սվյալ գործընթացին մասնակցում են ՀՀ սարածին գործող 15 առեւտրային բանկ («Հայթեք-նեքսթ» ՓԲԸ, «Արարաթբանկ» ՓԲԸ, «Անեյիբանկ» ՓԲԸ, «ՎՏԲ-Հայաստան Բանկ» ՓԲԸ, «Հայտեկոնոբանկ» ԲԲԸ, «Պրոնեթբեյբանկ» ՍՊԸ, «ԲՏԱ բանկ» ՓԲԸ, «Զարգացման Հայկական Բանկ» ԲԲԸ, «Կոնվերս բանկ» ՓԲԸ, «ԱՎԲԱ-Կրեդիտ-Արիկոլ բանկ» ՓԲԸ, «Մրցաբանկ» ՓԲԸ, ՀԱՆԿԱՅԻՆ ԲԱՆԿ-ՊԱՐԿԵՏ ԲԱՆԿԻ ԽՈՒՄ» ՓԲԸ, «Յունիբանկ» ՓԲԸ, ՀԱՂԵՇԻՆԻԱԿԵՍ-ԲԱՆԿ» ՓԲԸ, «Մեյլաթբանկ» ՓԲԸ) եւ 6 ոչ բանկ վճարահաշվարկային կազմակերպություն («Ադալե Ռիա» ՍՊԸ, «Ի-դրամ» ՍՊԸ, «ՎԿԱՂՐԱՎՈՍ» ՍՊԸ, «Դեմոստր» ՍՊԸ, «Սեգա ՊԱՆՏԵՐՆ» ՍՊԸ, «Հայիոս» ՓԲԸ):

Համաձայն նոր կարգի, յուրաքանչյուր կենսաթուակառու ինֆուրույն է որոշում, թե ինչպես է ցանկանում ստանալ իր թուակը՝ կանխիկ տահանգով փոստատարի կամ առափնի միջոցով, թե անկանխիկ՝ իր կողմից ընտրած բանկում հաշիվ բացելու միջոցով:

Ընդ որում, այդ նորակարգով բացված բանկային հաշիվի բացումը, վարումը եւ ստասարկումն իրականացվում են անվճար: Հաշիվի առնելով, որ կենսաթուակառու կարող է բացել բանկում կենսաթուակի համար նախատեսված բանկային հաշիվ, բանկերի կողմից առաջարկվում են նաև վճարային ֆալսեթ: Բանկային հաշիվն կցված վճարային ֆալսեթը նույնպես սրամարտվում է ստասարկվում է անվճար, բացառությամբ այլ բանկերին դատարանով բանկում ստեղծվող դատարանի միջոցով ստանալու գործարկից:

Կենսաթուակը բանկային հաշիվ կամ վճարահաշվարկային կազմակերպության միջոցով ստանալու համար կենսաթուակառու կարող է այցելել իր բնակության վայրին մոտ գեմկող, վերը ներկայացված ցանկում ներառված որեւէ բանկ, բանկի մասնաճյուղ կամ վճարահաշվարկային կազմակերպություն, լրացնի կենսաթուակի համար նախատեսված կենսաթուակը կանխիկ տահանգով վճարման դիմում: Ընդ որում, կանխիկ տահանգով կենսաթուակը ստանալու դեղում, դիմումում նույն է, թե ինչպես է ցանկանում ստանալ իր թուակը՝ անձամբ այցելելով սվյալ վճարահաշվարկային կազմակերպության գրասենյակ, թե՞ առափնի կամ փոստատարի միջոցով սուս հասցնելու միջոցով: Միաժամանակ կենսաթուակառու ներկա-